

Ekonomika je soubor činností, kterými lidé uspokojují své potřeby prostřednictvím výroby a spotřeby. Odráží se v ní nejen přírodní podmínky dané země, ale také úroveň technologií, vzdělanosti a organizace společnosti. Ekonomika je také úzce propojena se světem – mezinárodní obchod, investice a globalizace stále více ovlivňují hospodářství jednotlivých států. Významným ukazatelem ekonomické síly je hrubý domácí produkt (HDP), který vyjadřuje hodnotu všech vyrobených statků a služeb za určité období, tedy i sílu ekonomiky daného státu.

Který stát má největší HDP? Jak se pořadí změní když HDP přepočítáme na počet obyvatel? Jak si stojí Česká republika?

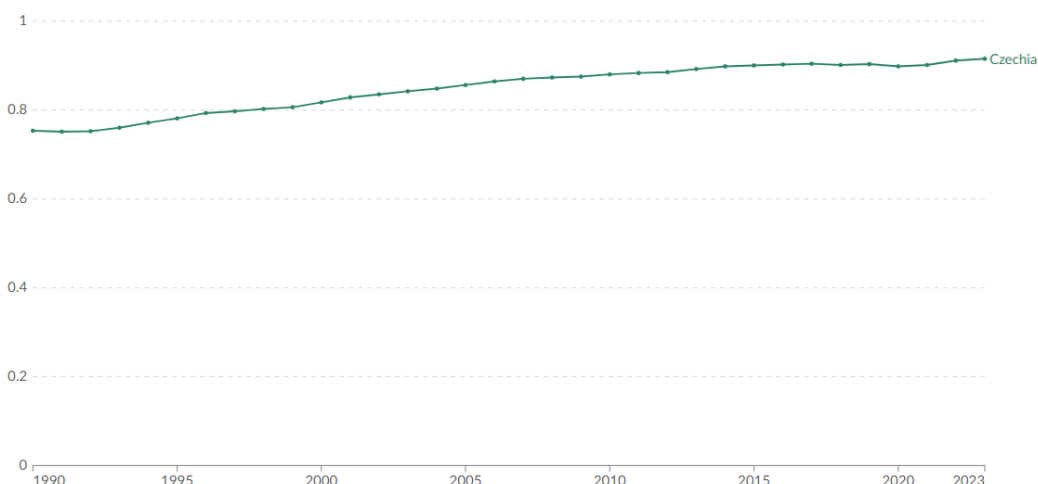
Co může zvyšovat HDP státu? Proč je rozdíl mezi státy tak velký ?

HDP sice vypovídá o ekonomické síle a vyspělosti státu z hospodářského hlediska, nicméně není komplexním ukazatelem celkové vyspělosti společnosti. Tuto statistiku sleduje tzv HDI (*human development index* – Index lidského rozvoje). Tento index je poměrně složitě vypočítáván, nám bude stačit, že čím je číslo větší, tím je stát vyspělejší, a teoreticky lepší pro život v něm. Ne vždycky však výše HDP zároveň koreluje s výší HDI.

Co všechno se může promítnou do indexu HDI a způsobit jeho snížení, nebo naopak zvýšení ?

Podívejte se na mapu HDI jednotlivých států. Jsou nějaké státy, u kterých výše HDI a výše HDP nekoreluje? Jaký to může mít důvod?

Vývoj HDI České republiky od roku 1990 do roku 2023

Hospodářství se obvykle dělí do tří hlavních odvětví. **Primární sektor** zahrnuje činnosti spojené s využíváním přírodních zdrojů, jako je zemědělství, lesnictví nebo rybolov. **Sekundární sektor** tvoří průmysl a stavebnictví, kde se přírodní zdroje zpracovávají na výrobky. **Terciární sektor** zahrnuje služby, například dopravu, obchod, zdravotnictví či školství. V moderních ekonomikách roste význam i **kvartérního sektoru**, který zahrnuje vědu, výzkum, informační technologie a inovace. Podle podílů jednotlivých sektorů na HDP jednotlivých států, a zároveň podle počtu lidí zaměstnaných v jednotlivých sektorech můžeme posuzovat vyspělost země.

Pomocí atlasu ekonomické komplexity se podívejte, jaké sektory nejvíce přispívají do celkového HDP u prvních 10 zemí s nejvyšším HDP? Totéž udělejte i u spodních 10 zemí. Mají tyto skupiny zemí něco společného?

Podívejte se na mapu zaměstnanosti v zemědělství jednotlivých zemí. Jak může zaměstnanost v sektorech a zastoupení sektorů v ekonomice ovlivňovat výši HDP?

Zaměstnanost v zemědělství

O jaké sektoru se dá říct, že je indikátorem vyspělé ekonomiky?

Atlas ekonomické komplexity

Čína je dnes zemí s jednou nejsilnějších ekonomik na světě. Nebylo tomu tak ovšem vždy. Čína zaznamenala obrovský nárůst ekonomiky až během posledních 60 let, kdy se z jedné z nejchudších zemí, dokázala přetransformovat v globální ekonomickou velmoc. Šla na to však velmi specificky, oproti ostatním velmocím.

Pomocí internetu zjisti, co se stalo okolo roku 2000 v Číně, co zapříčinilo tak velký nárůst HDP.

Podívej se na podíl jednotlivých sektorů na HDP v Číně. Čím je ekonomika Číny specifická, oproti ostatním velmocím jako jsou např. USA, Evropské země a podobně? Jaké jsou důvody, že Čína takto může fungovat?

V Číně se vyskytují mimo jiné také speciální ekonomické zóny (SEZ). Co jsou tyto zóny a jak fungují? Napište 3 příklady takových zón. Jaké takové zóny mají přínos pro Čínu?

